Универзитет „Гоце Делчев" - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

Број 29, 15 октомври 2009 година

октомври 2009 година
Штип

С О Д Р Ж И Н А

РЕФЕРАТ за избор на помлад асистент/асистент од областа германски јазик на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип 3

РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научно подрачје фармација на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип 5

РЕФЕРАТ за избор на наставник во насловно звање доцент/вонреден професор за наставно-научно подрачје биологија-биохемија на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип 9

РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научно подрачје стоматологија на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип 19

РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Основи на педагогија“ од проф. д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева од Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип 35

РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Теорија на воспитание“ од проф. д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева од Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип 37

Издавач:
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
Уредници: проф. д-р Борис Крстев, м-р Ристо Костуранов
Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
Техничко уредување: Славе Димитров

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ СТОМАТОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки – Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, на својата 12. седница, одржана на 1.7.2009 година, донесе Одлука (2502-67/4) за распишување Конкурс за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научното подрачје ***стоматологија*** на Факултетот за медицински науки (тројца извршители). На 16.9.2009 година Наставно-научниот совет донесе Одлука број 2502-88/28 и Решение број 2502-88/29 за формирање на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставното подрачје *стоматологија* на Факултетот за медицински науки во Штип (тројца извршители) во следниов состав:

1. **проф. д-р Јордан Јанев, редовен професор во пензија, подрачје стоматологија,**
2. **проф д-р Бранко Василевски, редовен професор во пензија, подрачје стоматологија,**
3. **проф. д-р Славјанка Оџаклиевска, редовен професор, подрачје стоматологија, вработена во Факултетот по стоматологија при Европскиот универзитет во Скопје.**

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Дневник“ и „Лајм“, на 19.8.2009 година.

На Конкурсот се пријавија: **д-р Љупчо Димитров**, магистер по стоматолошки науки, **д-р Цена Димова,** доктор специјалист, насловен доцент по предметот Орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје, вработена на Клиниката за орална хирургија, ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Свети Пантелејмон“ во Скопје, и **проф. д-р Снежана Стоилова**, специјалист епидемиолог.

Врз основа на пријавата и доставената документација и по нивното разгледување, Рецензентската комисија го доставува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Д-р Љупчо Димитровски, магистер по стоматолошки науки, и проф. д-р Снежана Стоилова, специјалист епидемиолог, не ги исполнуваат условите за избор на наставник во сите звања за наставно-научното подрачје стоматологија.

Биографски податоци

Д-р Цена Димова е родена во Прилеп, во 1961 година. Основно и средно образование завршува во Скопје. На Стоматолошкиот факултет во Скопје дипломира во 1986 година. По изведувањето на задолжителниот лекарски стаж, го положува стручниот испит во 1987 година во Скопје. Од 1989 година е вработена како стоматолог-клинички лекар на Клиниката за орална хирургија.

Специјализација по предметот Орална хирургија ѝ е одобрена во декември 1992 година, а ја завршува во март 1996 година, стекнувајќи се со звање **специјалист-орален хирург**. Во 1993/94 година се запишува на постдипломски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје, од областа на оралната хирургија. Студиите ги завршува во 1999 година, со среден успех 9,0.

Во текот на 1997 година е избрана за помлад асистент по предметот Орална хирургија. Во 2003 година била избрана за асистент, а во истото звање повторно била избрана во 2006 година. Во текот на 2008 година е избрана во насловно звање по група предмети од областа орална хирургија на Катедрата за орална хирургија, насловен доцент по предметот Орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во 2006 година била именувана за раководител, за стручниот и научниот дел, на Клиниката за орална хирургија при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Свети Пантелејмон” - Скопје.

Стручна и научна дејност

Д-р Цена Димова уште како стоматолог, клинички лекар, активно е вклучена во здравствениот, научниот и едукативниот процес на Клиниката, секојдневно партиципирајќи на стручен план во решавање на амбулантската и оперативната оралнохируршка казуистика, применувајќи ги современите сознанија од светската стручно-научна литература.

Согласно со предметот за кој е избрана за насловен доцент, своите стручни и научни истражувања особено ги насочува кон проблематиката од областа на хемостазата во оралната хирургија. Предмет на посебен интерес во изминатиот период ѝ бил не само клиничкиот и оралнохируршкиот приод кај здрави пациенти, туку и соодветниот третман на стекнатите и наследените крвавења, односно специфичниот и селективниот третман на пациенти со потенцијални пролонгирани посторалнохируршки крвавења.

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во ноември 1999 година, по предлог на Комисијата за постдипломски студии, ја прифати предлог-пријавата за изработка на магистерски труд со наслов *„Клиничка евалуација на фибринолитичката активност на крвта при оралнохируршките интервенции”*. Магистерскиот труд јавно го одбранува на 15.4.2002 година, со што се стекнува со академски степен **магистер по стоматолошки науки**, од областа на оралната хирургија.

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во октомври 2004 година, по предлог на Научниот одбор, ја усвои позитивната рецензија за предлог-пријавата за изработка на докторска дисертација со наслов *„Клиничка подготовка и процена на обезбедената локална хемостаза при оралнохируршкиот третман кај пациенти со тромботични заболувања”*. Докторската дисертација јавно ја одбранува на 4.7.2007 година, со што се стекнува со академски степен **доктор на стоматолошки науки од областа на оралната хирургија.**

Во декември 1995 година зема активно учество во постедукативниот семинар по орална хирургија во Скопје. Присуствува на постедукативните семинари „Трансфер на наука” во Дојран во 1997 и 1999 година. Во 2002 и 2008 година предава на XI и на XV Конгрес на студентите по стоматологија во Охрид. Покрај редовното присуство на секциите и собирите на Здружението на орални хирурзи на Македонија, активно учествува преку предавања и свои излагања во: мај 2003 г. во Струмица; ноември 2004 г. во Пробиштип; јуни 2005 г. во Битола; мај 2006 г. во Берово и во јуни 2007 г. во Радовиш на Собирот на Здружението на специјалистите по протетика. Исто така, учествува во работниот дел на Собирот на Здружението на максилофацијалните хирурзи во март 2005 г. во Битола.

Доц. д-р Цена Димова активно учествува во работата на I, II, III и IV Конгрес на стоматолозите на Македонија во 1994, 1998, 2002, 2006 година во Охрид.

Со свои трудови партиципирала на I и II Конгрес на Македонското лекарско друштво во 1999 и 2003 година. На VIII Европски конгрес на трансфузиолози со меѓународно учество во Истанбул во 2003 година активно учествува со свој труд, како и во 2004 година во Охрид, на II Конгрес на трансфузиолозите на Македонија. Во 2007 година присуствува на Симпозиумот на Здружението на трансфузиолози на Македонија и Едукативниот семинар за актуелностите од областа на хемостазата.

Активно учествува на II, III, IV, V, VI, VII, IX, X, XI и XII Балкански стоматолошки конгрес (БАСС) во: Белград - 1997 год., Софија - 1998 год., Истанбул - 1999 год., Солун - 2000 год., Букурешт - 2001 год., Кушадаси - 2002 год., Охрид - 2004 год., Белград - 2005 год., Сараево - 2006 год., Истанбул - 2007 година.

Во 2005 година учествува со свој труд на II Полско-чешко-словачки симпозиум на максилофацијалните хирурзи со меѓународно учество во замокот Кшоњск во Полска. Во 2006 година во Струга учествува на Меѓународниот конгрес „Аполонија” и во Охрид на I Конгрес на максилофацијалните хирурзи на Македонија. Во 2007 година во Скопје присуствува на едукативниот курс за фацијалната траума, под покровителство на Здружението на максилофацијални хирурзи на Македонија и Европската асоцијација на краниомаксилофацијални хирурзи.

Во изминатиов период доц. д-р Цена Димова остварува два студиски престои.

Во март 2003 година реализира студиски престој и стручно усовршување на Клиниката и Катедрата за максилофацијална хирургија на Медицинскиот универзитет во Вроцлав,

Полска, кај реномираниот проф. д-р Јан Внукиевич. Клиниката вклучува неколку оддели и центри: Центар за естетска хирургија на орофацијална регија, Трауматолошки центар, Онколошки центар, Имплантолошки центар во состав на Медицинскиот клинички центар при Медицинската академија во Вроцлав, за областа Долна Шлеска, Полска. Активно била вклучена во прегледот, дијагностицирањето и хируршкиот тераписки третман на прогениите и малоклузиите, потоа на трауматизираните и онколошките пациенти во максилофацијалната регија, и реконструктивната хирургија, употребата на дистрактори, како и реконструктивни операции на очното дно. Исто така, ѝ биле презентирани најсовремените имплантолошки системи и современите методи на имплантирање и примена на биоматеријали во оралната и максилофацијалната регија.

Во рамките на програмата и грантови Socrates - Erasmus, а под покровителство на Европската комисија за едукација и култура со седиште во Брисел, доц. д-р Цена Димова добива стипендија од програмата на Темпус за реализиција на студиски престој (септември и октомври 2005 година), исто така на Катедрата и Клиниката за максилофацијална хирургија во Вроцлав, по покана на реномираниот проф. д-р Јан Внукиевич. Во текот на престојот покрај запознавање на одделни техники на оперативни зафати во областа на лицето, вилиците и вратот, доц. д-р Цена Димова се запознава и со одделни научни испитувања што се воделе на Клиниката.

Во периодот од 2003 до 2008 година, д-р Цена Димова учествува на неколку имплантолошки семинари и курсеви по имплантологија и коскено графтирање. Имено, во текот на студиските престои во 2003 и 2005 година на Клиниката за максилофацијална хирургија при Медицинскиот универзитет во Вроцлав (Полска) зема активно и директно учество во хируршките интервенции со коскено графтирање, диригирана ткивна регенерација од програмата на биоматеријалите на Geistlich: GBR- System, Bio-Gide и Perio-System. Се запознава со T.B.R, Bicon и Imtec системите за имплантирање.

Во јуни 2004 година д-р Цена Димова го завршува основниот курс на системот Oraltroniks, Dental Implant Tchnology GmbH, во Бремен (Германија), потоа во јуни 2004 година во Албена (Бугарија) успешно го завршува курсот на 3I имплант системот, кој во програмата содржел теоретски и практичен дел, хируршки и протетски. Во истиот период учествува на I Конгрес на имплантолозите во Бугарија, кој се одржува во Албена (Бугарија). Во декември 2005 година го посетува и успешно го завршува курсот на Oraltroniks, Dental Implant Tchnology GmbH, во 2006 година учествува на постедукативниот семинар на ANKYLOS, Dentsply, Friadent, а во јануари 2008 година го завршува базичниот курс од овој систем.

Во соработка со Министерството за образование и наука, д-р Цена Димова учествува во три научноистражувачки групи, во изработката на три научноистражувачки проекти (два домашни и еден меѓународен), кои се финализирани и јавно одбранети, со следниве работни наслови:

1. Како млад истражувач учествува во научноистражувачкиот проект **„Фибринолитичка активност на крвта кај пациенти со оралнохируршки интервенции”** под раководство на проф. д-р Стојанка Костовска, Медицински факултет - Скопје, во периодот од 1.6.2000 година до 30. 6.2003 година. Шифрата на проектот и број на Договорот е 4023800/0. Проектот е јавно одбранет во јуни 2004 година.
2. Исто така, како млад истражувач учествува и во вториот научноистражувачки проект **„Проценка на хроничите периапикални лезии при конзервативен и оперативен третман (клиничка, рендгенолошка, микробиолошка, патохистолошка и имунохемиска студија)”** под раководство на проф. д-р Мирослава Стефановиќ, Стоматолошки факултет - Скопје, исто така во периодот од 1.6.2000 година до 30.6.2003 година. Шифра на проектот е 40228500/0, а број на Договорот е 08-2285/4. Проектот е јавно одбранет во мај 2004 година.
3. Во согласност со меѓувладината програма на Р. Македонија и Р. Словенија за научна и техничка соработка, учествува како истражувач во Меѓународниот билатерален научноистражувачки проект **„Тромбофилија - наследен синдром” (Thrombophillia – Hereditary syndrome).**

   Проектот е реализиран во соработка на Републичкиот завод за трансфузиологија,

Медицински факултет во Скопје, Република Македонија, и Институтот за ангиологија, Универзитетски медицински центар во Љубљана, Република Словенија, под раководство на проф. д-р Стојанка Костовска и проф. д-р Мојца Стегнар, како главни истражувачи од двете страни. Проектот се изработи во периодот од 1.1.2004 година до 30.6. 2006 година. Шифрата на проектот е BI-MK /04-05-0-10, а бројот на Договорот 17 -1009/2. Елаборатот со завршниот извештај се предадени на 27. 6.2006 година во двете министерствата за наука и образование, во Р. Македонија и Р. Словенија.

Наставна дејност

Уште со вработувањето на Клиниката за орална хирургија, како клинички лекар, доц. д-р Цена Димова е вклучена во едукативниот процес, помагајќи во изведувањето на вежбите по предметот Орална хирургија. Потоа, како помлад асистент и како асистент по предметот Орална хирургија, поседува висок степен на теоретска и стручна подготвеност, изграден педагошки приод во презентирањето на наставната програма и со едноставен и јасен начин ги презентира методските единици од програмата на вежбите по предметот Орална хирургија. Како насловен доцент учествува во изведување и на теоретската настава по предметите: Орална хирургија, Дентална имплантологија и Ургентни состојби во стоматологијата

Покрај изведувањето на практичната настава, учествува и во изведувањето на предиспитните вежби, како и во демонстрирањето на оралнохируршките инструменти презентирајќи ги детално и на разбирлив начин. Во периодот на 2001/2002 година. д-р Цена Димова учествува во изготвување на предметните програми за додипломски студии на Високата школа за стручни забни техничари и Високата школа за стручни стоматолошки сестри по предметите: Орална хирургија, Стерилизација и инструменти, Ургентни состојби во медицината и стоматологијата и Дентална имплантологија.

Секој семестар учествува во изготвувањето на распоредот за практична настава по предметот Орална хирургија. Со измените на наставна програма и воведувањето на писмениот дел од испитот по предметот Орална хирургија учествува во изготвувањето на прашањата за писмениот дел од испитот и ја координира работата околу создавањето на базата на испитни прашања по предметот орална хирургија.

Во рамките на трансформацијата на образовниот процес, согласно со ЕКТС, во периодот на учебната 2003/04 и 2004/05 година учествува во дефинирањето на темите од наставната програма, што студентите имаа обврска да ги подготват во форма на предавања и семинарски теми. Со овие предавања на дел од методските единици од теоретската настава за првпат била остварена интерактивна настава на студентите, и тоа не само од аспект на изведувањето на предавањето, туку и од аспектот на целокупниот процес на осмислување на предавање коешто вклучува користење домашна и стручна литература, учебни помагала, пребарувања на неколку медицински бази итн.

Студентите ја познаваат како студиозна, строга и принципиелна. Во периодот 1997-2009 година е ментор на четиринаесет студентски теми презентирани на конгресите на студентите по стоматологија, од кои три се наградени.

Има одлични познавања од неколку компјутерски програмски пакети (Office - Word, Excel, Power Point, Publisher; ColerDRAW, Paint) кои ги користи во изготвување на предавања за студенти и орални презентации.

Како насловен доцент и како специјалист по орална хирургија, во секојдневната амбулантна и оперативна оралнохируршка пракса е во постојан стручен, теоретски и практичен контакт со колегите кои го поминуваат стручниот стаж, како и со колегите кои кои го поминуваат специјалистичкиот стаж по орална хирургија, објаснувајќи го оралнохируршкиот пристап и третман, како и протоколите за одредени процедури.

Во согласност со програмата и грантовите Socrates-Erasmus-Mundus за земјите во развој, доц. д-р Цена Димова се здобива со знаење за образовните процеси поддржано од програмата на Темпус, а особено за подобрување на образованието и имплементација на Европскиот кредит-трансфер систем во оралната и максилофацијалната хирургија, покажувајќи нови пристапи, методологии и трендови.

Исто така, во рамките на оваа програма се запознава со програмата за специјализација, како и со постдипломските и постдокторските студии од областа на оралната и максилофацијалната хирургија кој била во тек на Катедрата за максилофацијална хирургија, кај проф. д-р Јан Внукиевич, Медицински универзитет во Вроцлав, Полска.

Целокупната програма за теоретската и практична настава ѝ е достапна во електронска и публицирана форма. Го следи наставниот процес (предавања и вежби) по предметите Орална хирургија и Максилофацијална хирургија, како од аспект на наставните содржини во зимскиот семестар 2005 година, така и од аспект на имплементација на Европскиот кредит-трансфер систем на нивниот универзитет, кој е во согласност со Болоњската декларација.

Исто така, се запознава со програмата за специјализацијата, како и со постдипломските и постдокторските студии од областа на оралната и максилофацијалната хирургија. Активното познавање на англискиот јазик, како и пасивното познавање на полскиот јазик ѝ овозможиле да воспостави одлична комуникација со наставниот кадар на Клиниката за максилофацијална хирургија во Вроцлав и со студентите по стоматологија во завршните години.

Во ноември 2007 година ја објавува монографијата со наслов **„Фибринолитичка активност на крвта и оралнохируршки интервенции”**. Ракописот го рецензирале проф. д-р Стојанка Костовска и проф. д-р Јордан Јанев. Монографијата е наменета за студентите на додипломски и постдипломски студии на Стоматолошкиот факултет, колегите-специјалисти и специјализанти по орална и максилофацијална хирургија и сите оние што имаат желба и интерес за научноистражувачка работа од областа на оралната хирургија.

Доц. д-р Цена Димова учествува на повеќе конгреси и постедукативни семинари, во земјава и во странство. Како автор и коавтор има објавено вкупно 103 стручно-научни трудови, презентирајќи ги случаите и искуствата од сопствената клиничка практика. Од нив во домашни публикации се објавени 37 труда, а во странски публикации 42 труда.

По повод 40-годишнината од основањето на Стоматолошкиот факултет во 1999 год. на д-р Цена Димова ѝ е доделена пофалница во знак на признание за успешно извршување на задачите и обврските на Факултетот. По повод 7 Април - Светскиот ден на здравјето, во 2000 год. ѝ е доделена благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво.

До изборот за насловен доцент има пријавено 78 труда, рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” и тоа:

- при изборот за помлад асистент, рецензирани се трудовите од бр.1 до бр. 4 во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.675,
- при изборот за асистент, рецензирани се трудовите од бр. 5 до бр. 29 во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. 826,
- при повторен изборот за асистент, рецензирани се трудовите од бр. 30 до бр. 39 во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. 892,
- при изборот за насловен доцент, рецензирани се трудовите од бр. 40 до бр. 78 во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. 945.

Доц. д-р Цена Димова за изборот на еден наставник во сите наставно-научни звања по наставно-научното подрачје стоматологија ги приложува трудовите од бр. 1 до бр. 103, односно од бр. 79 до бр. 103 за рецензија.

СПИСОК НА ТРУДОВИ

1. **Димова Ц.,** Јанев Ј., Чолаков Х., Миљковиќ Д., Симјановска Љ., ПРЕТПРОТЕТИЧКИ ХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ НА МЕКИТЕ И КОСКЕНИТЕ ДЕЛОВИ НА ВИЛИЦИТЕ**.** I Конгрес на стоматолозите на Македонија (апстр.), Охрид, 1994: 108. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр.663 од 28. VI 1996 година.
2. Миљковиќ Д., Јанев Ј., Петрова Е., Поп Ацев С., **Димова Ц.,** ЖЕРМЕКТОМИЈАТА КАКО МЕТОД ВО ПРЕВЕНЦИЈАТА НА ОРТОДОНТСКИТЕ АНОМАЛИИ**.** I Конгрес на стоматолозите на Македонија (апстр.), Охрид, 1994: 106. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр.663 од 28. VI 1996 година.
3. Чолаков Х., Бајрактарова Н., Јанев Ј., Симјановска Љ., **Димова Ц**., DISOSTOSIS CLEIDOCRANIALIS: приказ на случаи. I Конгрес на стоматолозите на Македонија (апстр.), Охрид, 1994: 124. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр.669 од октомври 1996 година.
4. Симјановска Љ., Бајрактарова Н., Чолаков Х., Јанев Ј., **Димова Ц.,** ХИРУРШКИ ПРИСТАП НА ИМПАКТИРАНИ КАНИНИ ВО ЗАВИСНОСТ ОД МЕСТОПОЛОЖБАТА. I Конгрес на стоматолозите на Македонија (апстр.), Охрид, 1994: 109. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр.669 од октомври 1996 година.
5. **Dimova C.,** Janev J., Carcev P., Velickovski B., Simjanovska Lj., Popovska M., Kanurkova L., THERAPY ASPECTS OF TRAUMATIC LUXATION AND EXPULSION OF FRONTAL TEETH. 2nd Congress of the Balkan Stomatological Society (Abs.), Belgrade, 1997; 120 - 21. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 713 од 15. VII 1997 год.
6. Simjanovska Lj, Janev J, Peeva M, Grncarovski A, Pop-Stefanova M, **Dimova C.** SURGICAL TREATMENT OF IMPACTED PRAEMOLARS IN MAXILLE. 2nd Congress of the Balkan Stomatological Society (Abs.), Belgrade, 1997; 116. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
7. **Dimova** C, Janev J. FOLLICULAR CYSTS - A RETROSPECTIVE REVIEW. 3 rd BALKAN DENTAL CONGRESS - BaSS, Sofia, 1998; 160. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
8. Георгиевски З., Бајрактарова Б., Сотировска-Ивковска А., Богданова М., Цековска С., Ковачевска И., **Димова Ц.**, КОМПАРАТИВНА СТУДИЈА НА ЕНЗИМСКИОТ ПОТЕНЦИЈАЛ НА ПУЛПАТА КАЈ МЛЕЧНИ И КАЈ ТРАЈНИ ЗАБИ. II конгрес на стоматолозите на Македонија (апстракти), Охрид, 1998; 14. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.731 од 30. IV 1999 год.
9. Неделкова М., Матовска Љ., **Димова Ц.**, Јовановски С., Алексова П., Миладинова Б., ПРЕМОЛАРИЗАЦИЈА - НАЧИН НА АНАТОМСКА И ФУНКЦИОНАЛНА РЕСТАВРАЦИЈА НА ЗАБНАТА НИЗА. II конгрес на стоматолозите на Македонија (апстракти), Охрид, 1998; 121. постер. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
10. Ковачевска И., Атанасова Б., Стефанова - Балабанова М., Димитрова М., Георгиевски З., **Димова Ц**., ВЛИЈАНИЕТО НА АМАЛГАМСКИТЕ РЕСТАВРАЦИИ ВРЗ КЛИНИЧКАТА ЕВАЛУАЦИЈА НА ОРАЛНИТЕ ЛИХЕН ЛЕЗИИ. II Конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 1998; 142. постер. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
11. **Димова Ц.**, Јанев Ј., Георгиев З., Ковачевска И., Аџаип Д., Ристевски Д., КРИТЕРИУМИ ЗА ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ ВО ДЕТСКА ВОЗРАСТ. II Конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 1998; 155. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
12. **Димова Ц.**, Јанев Ј., Георгиев З., Ковачевска И., Поповска Л., ОРАЛНОХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ХРОНИЧНИ ПЕРИАПИКАЛНИ ПАРОДОНТИТИ. Макед. мед. преглед, 1999; 53 (супл.39): 150. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.758 од 31. V 2000 год.

13. Ковачевска И., Стевановиќ М., Георгиев З., **Димова Ц**., КОНЦЕНТРАЦИЈА НА ЖИВА ВО ПЛУНКАТА ПО ЕДНОСЕАНСНА АПЛИКАЦИЈА НА ПОВЕЌЕ АМАЛГАМСКИ ПОЛНЕЊА. Макед. мед. преглед, 1999; 53 (супл. 39):154. Трудот е рецензиран во Билтенот бр.758 од 31. V 2000 год.
14. **Dimova C.**, Janev J., Georgiev Z., FOLLICULAR CYSTS IN CHILDREN. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 189. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 758 од 31. V 2000 год.
15. **Dimova C.**, Janev J., Kovacevska I., Popovska L., ALTERNATIVES OF SURGICAL TREATMENT IN THE CIRCUMSTANCIES OF FRACTURED ROOTS. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 190. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 758 од 31. V 2000 год.
16. Kovacevska I,, Georgiev Z,, **Dimova C,**, Jovanovski S,, Korunovska V., THE PRESENCE OF MERKURY IN THE SEVERAL AMALGAM FILLINGS. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 294. постер Трудот е рецензиран во Билтенот бр.763 од 29. IX 2000 год.
17. Kovacevska I., Georgiev Z., **Dimova C.**, Jovanovski S., Popovska L., MEASURINE OF RELEASED MERCURY FROM AMALGAM FILLINGS BEFORE AND AFTER CHEWING. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 295. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 758 од 31. V 2000 год.
18. Georgiev Z., Bajraktarova B., Sotirovska-Ivkovska A., Kovacevska I., **Dimova C.,** COLAGENASE ACTIVITY IN HUMAN DENTAL PULP. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 303. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 758 од 31. V 2000 год.
19. Popovska L., Karanfilovic V., Stefanovic M., **Dimova C**., AN EVALUATION OF THE SEALING ABILITY OF TERMAFIL IN STRAIGHT AND CURVED ROOT CANALS WITH VARIOUS DEGREES. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 305. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 14. IV 2003 год.
20. Popovska L., Cekovska Z., Panovski N., **Dimova C.**, Kovacevska I., MICROBIOLOGICAL FINDING IN TEETH WITH CHRONICAL PERIAPICAL PATHOSIS. 4th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 1999; 306. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 758 од 31. V 2000 год.
21. Kovacevska I., Georgiev Z., Filipovska V., **Dimova C.,** Jovanovski S., COMPOSITE RESIN-AMALGAM COMPOUND RESTORATIONS. 5th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Thessaloniki, 2000; 38 -9. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
22. Kovacevska I., Stefanovic M., Odzaklievska S., **Dimova C**., ENDODONTIC PREPARATION OF THE MOLARS FOR THEIR HEMISECTION. 6th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Bucharest, 2001; 122. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
23. Popovska L., Stefanovic M., Janevska V., Panov S., **Dimova C**., CORRELATION BETWEEN INTERLEUCIN-1 BETA AND HISTOLOGIC FINDINGS IN HUMAN PERIAPICAL LESIONS. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Kushadasi, 2002; 74. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
24. **Dimova C,** Kostovska S, Kovacevska I, Georgiev Z, Popovska L. EVALUATION OF THE FIBRINOLYTIC CAPACITY IN THE PERIOPERATIVE ORAL SURGICAL PERIOD THROUGHTH THE TEST OF VENOSTASIS. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Kushadasi, 2002; 91. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
25. Kostovska S., **Dimova C.**, Janev E., Blazevska B., TOOTH EXTRACTIONS ON THE PATIENTS UNDER ANTICOAGULANT THERAPY. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Kushadasi, 2002; 167. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
26. Miteva N., **Dimova C.**, Janev E., Stojkoska M., CLINICAL ASPECTS OF THE MULTIPLE EXTRACTIONS. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society (Abs.), Kushadasi, 2002; 167. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.

27. Kovacevska I., Petrovska M.,Georgiev Z., **Dimova C.**, Kurchik B., Spasenovski T., THE USE OF CALCIUM HYDROXIDE GUTTAPERCHA POINTS IN THE THERAPY OF INFECTED ROOT CANALS. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Kushadasi, 2002; 221. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
28. Georgiev Z., Petrushevska G., Kovacevska I., Sotirovska-Ivkovska A., **Dimova C.,** HISTOLOGICAL CHANGES OF THE NERVE FIBERS IN THE PULP OF DECIDUOUS TEETH IN PHASE OF RESORPTION. 7th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Kushadasi, 2002; 235. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
29. **Димова Ц**., ПРЕКУБРОЈНИ ЗАБИ. XI Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија на Македонија (апстракти), Охрид, 2002: 18. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
30. **Димова Ц.**, Писевска Н., ОДРЕДУВАЊЕ НА ИНР ПРЕД ОРАЛНО-ХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО АНТИКОАГУЛАНТНА ТЕРАПИЈА. III Конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2002; 185 - 6. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
31. Кануркова Л., **Димова Ц.,** Гудевска И., Ципунова Б., ОРТОДОНТСКО-ХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ЕКТОПИЧНО ПОСТАВЕНИ КАНИНИ. III Конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2002; 164. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
32. Kostovska S., **Dimova C.**, Georgieva A., Todorovska E., Neceva V., Blazevska B., CORRELATION OF T-PA AND PAI WITH CLINICAL OUTCOME AFTER ORAL SURGERY. The 18th International Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine.October 20-25 Kyoto, Japan, 2002, S 199. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
33. **Димова Ц.,** КЛИНИЧКА ЕВАЛУАЦИЈА НА ФИБРИНОЛИТИЧКАТА АКТИВНОСТ НА КРВТА ПРИ ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ. Магистерски труд, Стоматолошки факултет, Скопје, 2002, магистерски труд. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 826 од 11. IV 2003 год.
34. **Димова Ц**., Костовска С., Ковачевска И., Георгиев З., ТЕСТОТ НА ВЕНСКА СТАЗА КАКО МЕТОД ЗА ПРОЦЕНА НА ФИБРИНОЛИТИЧКИОТ КАПАЦИТЕТ НА КРВТА ВО ТЕК НА ОРАЛНОХИРУШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ. XVI Конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 2003. Збор. Апстр.107. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
35. Ковачевска И., Георгиев З., **Димова Ц.**, Дејанова Т., ТЕРАПИСКИ ПРИСТАП ПРИ УРГЕНТНИ СТОМАТОЛОШКИ СОСТОЈБИ. XVI Конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 2003. Збор. Апстр.107. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
36. Георгиев З., Сотирова-Ивковска А., Ковачевска И., **Димова Ц.,** УРГЕНТНА ТЕРАПИЈА КАЈ ДЕНТАЛНИТЕ ПОВРЕДИ. XVI Конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 2003. Збор. Апстр.109. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
37. **Dimova C.,** Kostovska S., Dejanova V., Neceva V., Blazevska B., THE BLOOD FIBRINOLYTIC ACTIVITY DURING ORAL SURGICAL INTERVENTIONS. VIII European Congress of the International Society of Blood Transfusion, Abstract book, July 5-9, Istanbul, Turkey, 2003: 68. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
38. **Dimova C.**, HEMISECTION AND ROOT AMPUTATIN OF MOLARS IN THE MANDIBLE: CLINICAL REPORT. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 54-5. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.
39. **Dimova C.**, Kovachevska I., ROOT END RESECTION AND RETROGRADE FILLING ASSOCIATED WITH APICAL PERMEABILITY OF DENTIN AND MICROLEAKAGE. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 61. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 892 од 1. III 2006 год.

40. **Димова Ц.**, ПРОЦЕНА НА ФИБРИНОЛИТИЧКАТА АКТИВНОСТ НА КРВТА ВО ПЕРИОПЕРАТИВНИОТ ОРАЛНОХИРУРШКИ ПЕРИОД. Макед. стоматол. прегл. 2003; 27 (1-4): 13-22.Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
41. **Димова Ц.,** Костовска С., Јанев Е., Нецева В., ВЛИЈАНИЕ НА ЗАБНАТА ЕКСТРАКЦИЈА КАКО СТРЕСОГЕН ФАКТОР ВРЗ ФИБРИНОЛИТИЧКИОТ ОДГОВОР НА КРВТА. II Конгрес на трансфузиолозите на Македонија, Охрид, 2004 Книга на апстр. 266-267. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
42. **Dimova C.,** Andonovska B., ORAL-SURGEON-REPORTED INCIDENCE OF COMPLICATIONS IN ADULTS. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 61. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
43. **Dimova C.,** ORAL SURGICAL POSTOPERATIVE CLINICAL STATE CORRELATED WITH PARAMETERS OF THE FIBRINOLYTIC SYSTEM. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 61. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
44. Andonovska B., **Dimova C.,** CLINICAL ASPECTS OF DIRECT MANDIBULAR ANESTESIA. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 75. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
45. Kovacevska I., Odgaklievska S., **Dimova C.,** Ristevski T., Georgiev Z., CORONAL MICROLEAKAGE OF TWO ROOT CANAL SEALERS:AN IN VITRO EXAMINATIONS: 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 140. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
46. Jovanovski S., Filjanska I., **Dimova C.,** Sotirovic M., Gigovski N., TARGIS-VECTRIS SYSTEM - FIRST CLINICAL RESULTS. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 214. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
47. Georgiev Z., Kovacevska I., Sotirovska-Ivkovska, Bogdanova M., **Dimova C.**, Bajraktarova-Misevska C., ENSIMATIC ACTIVITY IN HEALTHY DECIDUOUS DENTAL PULP. 9th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Ohrid, 2004; 264. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
48. **Dimova C.,** Kostovska S., Dejanova V., Kovacevska I., Andonovsk B., DENTAL SURGERY IN PATIENTS TREATED WITH ORAL ANTICOAGULANTS. (18th International Congress on Thrombosis, Ljubljana, Slovenia, 2004 June;) Pathophysiol Haemost Thromb 2003; 3 (suppl 2): 87. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
49. Ковачевска И., Оџаклиевска С., **Димова Ц.,** ТЕСТИРАЊЕ НА ОПТУРАЦИОНИТЕ СПОСОБНОСТИ НА ДВА ЦЕМЕНТА ЗА КАНАЛНО ЗАПЕЧАТУВАЊЕ. Макед. стоматол. прегл. 2004; 28 (1-4): 66 - 71. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
50. Поповска Л., **Димова Ц.,** Стевановиќ М., ПРОЦЕНА НА ИСХОДОТ ОД ТЕРАПЕВТСКТЕ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ХРОНИЧНИТЕ ПЕРИАПИКАЛНИ ЛЕЗИИ. Макед. стоматол. прегл. 2004; 28 (1-4): 72 - 80. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
51. **Димова Ц.,** Костовска С., Ковачевска И., Јанев Е., ВЛИЈАНИЕ НА ЗАБНАТА ЕКСТРАКЦИЈА КАКО СТРЕСОГЕН ФАКТОР ВРЗ ФИБРИНОЛИТИЧКИОТ ОДГОВОР НА КРВТА. Макед. стоматол. прегл. 2004; 28 (1-4): 9-16. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
52. Костовска С., Јанев Ј., Ковачевска И., Тодоровска Е., **Димова Ц.**, Јанев Е., Дејанова В., ФИБРИНОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ НА КРВТА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ. Медицински факултет, Скопје, 2000-2003 година, национален научноистражувачки проект. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
53. Стефановиќ М., Рогановиќ Д., Поповска Л., **Димова Ц.** и сор., ПРОЦЕНКА НА ХРОНИЧИТЕ ПЕРИАПИКАЛНИ ЛЕЗИИ ПРИ КОНЗЕРВАТИВЕН И ОПЕРАТИВЕН ТРЕТМАН (клиничка, рендгенолошка, микробиолошка, патохистолошка и имунохемиска студија), Стоматолошки факултет, Скопје, 2000-2003 година национален научноистражувачки проект. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.

54. Georgiev Z., Kovacevska I., Bogdanova M., **Dimova C.**, DECIDUOUS DENTAL PULP ENZYMATIC ACTIVITY. Balk J Stom, 2005; 9: 182-185. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
55. **Dimova C.,** Janev E., Andonovska B., INTERNATIONAL NORMALIZED RATIO IN EXTRACTIVE DENTAL SURGERY IN PATIENTS TREATED WITH ORAL ANTICOAGULANTS. 10th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Belgrade, 2005; 57. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
56. Andonovska B., **Dimova C.,** Stojanovska V., INFLUENCE OF TEMPERATURE CHANGES ON MICRO MARGINA GAP.10th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Belgrade, 2005; 36. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
57. **Dimova C.,** Kostovska S., Andonovska B., COMPARATION OF TWO DIFFERENT LOCAL HEMOSTATIC MODALITIES IN ORAL SURGERY PATIENTS WITH ORAL ANTICOAGULANTS. II Polish – Czech - Slowak Threelateral Sympsium of Maxillofacial Surgeons with International participation (II Polsko-Czesko-Słowackie Trójstrone Sympozijum Chirurgii Szczękovo-Twarzowej z udziałem międzunarodowym - Zamek Książ k. Wałbrzych). Poland, 2005 Sep; 29. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
58. Tairi D., Kovacevska I., Aliu S., **Dimova C.,** ENDODONTIC RETRETMAN OF FUGI GC in vitro test. International Congress of Apolonia ”Dentistry today” (Abs.) Struga, 2006;130. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
59. Georgiev Z., Kvacevska I., **Dimova C.,** Georgiev K., CEMENTUM-LIKE TISSUE DEPOSITIONS ON PULP CHAMBER IN HUMAN PRIMARY TEETH PRIOR TO SHEDDING. 11th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Saraevo, 2006; 48.Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
60. **Dimova C.,** Kovacevska I., Andonovska B., COMPARISON OF QUALITY OF LIFE AFTER APICOECTOMY USING TWO TECHNIQUES OF CANAL OPTURATION. 11th Congress of the Balkan Stomatological Society (Abs.), Saraevo, 2006; 65. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
61. Kovacevska I., **Dimova C.,** Petrovska M., Odzaklieva S., BACTERIAL PENETRATION OF ROOT-FILLED TEETH CORONALLY SEALED WITH PERMANENT AND TEMPORARY FILLINGS: IN VITRO STUDY. 11th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Saraevo, 2006; 101 – 2. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
62. **Dimova C.,** Georgiev Z., Dzipunova Z., Markovska M., Andonovska B., IMPACTED MAXILLAR ICISIORS IN DECIDUES AND PERMANENT TEETHS – a case report. First Macedonian Congress on Maxillofacial and Neck Surgery (with international participation), Book of Abs., Ohrid, 2006; 18. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
63. Andonovska B., **Dimova C.,** Mircevska G., Veleska D., Evrosimovska T. CORRELATION BETWEEN SALIVA PH AND MICROBIOLOGICAL IN THIRD MOLAR PERICORONITIS, First Macedonian Congress on Maxillofacial and Neck Surgery (with international participation), Book of Abs., Ohrid, 2006; 22. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
64. Popovska L., Roganovic D., **Dimova C.**, COMPARASION OF CLINICAL AND HISTOLOGICAL DIAGNOSES IN CHRONIC PERIAPICAL LESIONS. First Macedonian Congress on Maxillofacial and Neck Surgery (with international participation) Book of Abs., Ohrid, 2006; 24. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
65. **Димова Ц.**, Костовска С., Ковачевска И., БЕЗБЕДЕН ОРАЛНОХИРУРШКИ ТРЕТМАН НА ПАЦИЕНТИ СО ОРАЛНИ АНТИКОАГУЛАНТНИ СРЕДСТВА. IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2006; 8 - 9. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
66. Ковачевска И., **Димова Ц.,** Поповска Л., МЕТОДИ ЗА ЕНДОДОНТСКИ РЕТРЕТМАН. IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, (апстракти), Охрид, 2006; 9 - 10. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.

67. **Димова Ц.,** Пројевска Д., Ковачевска И., Антов С., Георгиев З., Андоновска Б., СОВРЕМЕН СТОМАТОЛШКИ КОНЦЕПТ ПРИ ЕНДОКАРДИИ КАЈ ДЕЦА И ВОЗРАСНИ. IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2006; 17 -18. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
68. Ковачевска И., Георгиев З., **Димова Ц.,** Ристоски Т., ПРЕКРИВАЊЕ НА ПУЛПАТА СО КАЛЦИУМ ХИДРОКСИД И ДЕНТАЛЕН АДХЕЗИВ - ХИСТОЛОШКА АНАЛИЗА. IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2006; 25. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
69. Ципунова Б., Ѓоргова Ј., **Димова Ц.,** Ренџова В., Радојкова-Николова В. КОМБИНИРАН ПРИСТАП ВО ТРЕТМАНОТ НА ИМПАКТИРАНИ ЗАБИ. IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2006; 31. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
70. **Димова Ц.,** Костовска С., Пејчева Ј., Митров И., Андоновска Б., Евросимовски Т. СОВРЕМЕН ОРАЛНО-ХИРУРШКИ ПРИСТАП ПРИ VON WILLEBRAND БОЛЕСТ (ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ). IV Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија (апстракти), Охрид, 2006; 45. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
71. Kostovska S., Stegnar M., Neceva V., **Dimova C.**, Pejceva J., Blazevska B., Jamovski L., THROMBOPHILIC MARKERS FREQUENCY IN THE PATIENTS WITH DEEP VENOUS THROMBOSIS. (XXIXth Intern. Congress of the International Society of blood Transfusion, Cape Town), Vox Sanguinis. J Transfusion Medicine. 2006; Vol 91 Suppl.3: 170. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
72. Kostovska S., Stegnar M., Peternel P., Kozak M., Neceva V., **Dimova C.**, Dejanova V., Pejceva J., Blazevska B., THROMBOPHILLIA-HEREDITARY SYNDROME. Faculty of Medicine, Skopje - Ljubljana, 2004-2006 година, меѓународен научноистражувачки проект. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
73. **Димова Ц.**, Шабанов Е., ФУНКЦИОНАЛНИТЕ СИЛИ КАКО ПРИЧИНА ЗА НЕУСПЕХ НА ИМПЛАНТИТЕ. Макед. стоматол. прегл. 2006; 30 (1): 116-122. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
74. **Димова Ц.,** Ковачевска И., ТЕСТ НА ВЕНСКА СТАЗА КАКО МЕТОД ЗА ПРОЦЕНА НА ФИБРИНОЛИТИЧКОТ КАПАЦИТЕТ НА КРВТА ВО ТЕК НА ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ. Макед. стоматол. прегл. 2006; 30 (2): 214 - 218. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
75. **Димова Ц.,** СОВРЕМЕН СТОМАТОЛОШКИ МЕНАЏМЕНТ ПРИ ПАЦИЕНТИ СО ЕНДОКАРДИТИ. Макед. стоматол. весник 2007; 49-50. УДК: 616.126-002-022.7-02:616.31. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
76. **Димова Ц.,** КЛИНИЧКА ПОДГОТОВКА И ПРОЦЕНА НА ОБЕЗБЕДЕНАТА ЛОКАЛНА ХЕМОСТАЗА ПРИ ОРАЛНОХИРУРШКИОТ ТРЕТМАН КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ТРОМБОТИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА. Докторска дисертација, Стоматолошки факултет, Скопје, 2007 година. Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 920 од 15. V 2007 год.
77. Ципунова Б., Ѓоргова Ј., **Димова Ц.,** Ренџова В., Радојкова-Николовска В., ОРТОДОНТСКО-ХИРУРШКИ ПРИСТАП ВО ТРЕТМАНОТ НА ИМПАКТИРАНИ МАКСИЛАРНИ И МАНДИБУЛАРНИ КАНИНИ. Макед. стоматол. прегл. 2007; 31 (3-4): 112-118.Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.
78. **Димова Ц.,** „ФИБРИНОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ НА КРВТА И ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ", Скопје, Димова Ц,; 2007. - 117 стр. Монографија Трудот е рецензиран во Билтенот бр. 945 од 1. VII 2008 год.За избор на наставник во сите звања за наставно-научното подрачје *стоматологија* на Факултетот за медицински науки ги приложи следниве трудови:
79. Kvacevska I., Georgiev Z., **Dimova C.,** Sabanov EE. PERIAPICAL STATUS OF ENDONDONTICALLY TREATED TEETH RELATED TO THE QUALITY OF ROOT FLLING AND CORONAL RESTORATION. 12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Instanbul, 2007: 100.Проследен е периапикалниот статус на ендодонтски третирани заби со периапикални лезии во корелација со коронарната

реставрација, категоризирани како адекватно и неадекватно канално полнење од аспект на хомогеност и исполнетост. Адекватната коронарна реставрација и каналната оптурација ја намалуваат појавата на апикални пародонтити. Трудот има стручно-апликативна вредност.

80. Georgiev Z., Kvacevska I., Zabokova-Bilbilova E., **Dimova C.,** Georgiev K., INTERNAL RESORPTION OF CORONAL DENTIN IN HUMAN DECIDOUS TEETH PRIOR TO SHEDDING12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Instanbul, 2007: 122 Авторите имаат за цел преку светлосна микроскопија да ги испитаат клетките на ресорпција кои всушност предизвикуваат интерна ресорпција на коронарниот дентин. Утврдена е активна зона на ресорпција кај сите заби во истражувачкиот примерок, како и мултинуклеарни гигантски одонтокластични клетки, дентинокласти, слични на остеокласти, одговорни за ресорпционите лакунарни зони. Трудот има стручно-научна вредност.
81. **Dimova C.,** Kvacevska I., Andonovska B., Sabanov EE. ANTIBIOTIC THERAPY IN IMPACTED THIRD MOLAR SURGERY. 12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Instanbul, 2007: 235.Употребата на антибиотската терапија при оперативното отстранување на импактираните трети молари е контроверзна. Авторите имаат за цел да утврдат дали превентивното ординирање на антибиотска терапија пред овие интервенции ја намалуваат појавата на постекстракциони компликации во постоперативниот период. Помеѓу двете испитувани групи не е утврдена статистичка разлика во однос на компликациите во постоперативниот период. Трудот има стручно-апликативен придонес.
82. **Dimova C.**, Andonovska B., Kvacevska I., Georgiev Z., COMPARATIVE CLINICAL STUDY OF RESIN COMPSITE AND GLASS IONOMER CEMENT FOR RETROGRADE ROOT FILLING. 12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Instanbul, 2007: 236.Во трудот клинички и радиографски се испитани два материјала (нанокомпозит и глас јономер) за ретроградна оптурација при апикоектомија, користејќи специфична препарација на ретроградните кавитети. Трудот има стручно-апликативна вредност.
83. Janev E., Menceva Z., Josifov D., **Dimova C.,** ODONTOGENIC MIXFIBROMA IN FRONTAL MAXILLARY REGION (CASE REPORT). 12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Instanbul, 2007: 247.Авторите прикажуваат редок случај со миксфибром од одонтогено потекло во фронталната регија во горната вилица, потенцирајќи го селективниот пристап и третман. Трудот има стручна важност.
84. **Димова Ц.,** УПОТРЕБА НА ИНР КАЈ АНТИКОАГУЛИРАНИ ПАЦИЕНТИ СО ТРОМБОТИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА ПРЕД ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ. Макед. стоматол. прегл. 2007; 31 (3-4): 171-178.Постапката со пациентите кои примаат антикоагулантна терапија е контроверзна, особено кога е во врска со оралнохируршките интервенции. Лекарите треба да го избалансираат ризикот на намалување или прекинување на оралните антикоагуланси со ризикот на компликации со крвавење. Менанџментот претрпува значајни промени со воведување на Интернационален нормализирачки однос (ИНР) во 1983 година, лабораториски метод за искажување на протромбинското време кај антикоагулирани пациентите. Трудот има стручно-апликативен придонес.
85. Јанев Е., **Димова Ц.**, ОРАЛНОХИРУРШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ ПОД КОНТИНУИРАНА АРА - АНТИТРОМБОЦИТНА ТЕРАПИЈА. Макед. стоматол. прегл. 2007; 31 (3-4): 179-183.Во трудот се потенцира специфичниот оралнохируршки пристап кај пациенти со антиагрегациона терапија. Трудот има стручно-апликативна вредност.
86. Andonovska B., **Dimova C.,** Velickovski B., Panov S., MATRIX METALLOPROTEINASE LEVELS IN CHRONIC PERIAPICAL LESIONS AND INFLAMED DENTAL PULPS. Balk J Stom, 2008; 12:20-25.Утврдено е нивото на матрикс металопротеинази при хронични периапикални процеси и при инфламирани забни пулпи. Авторите укажуваат на важноста на овие протеинази како помошни маркери, преку кои може да се сугерира прогнозата и исходот на терапискиот треман. Трудот има стручно-научна и апликативна вредност.

87. Popovska L., Stojanovska V., Kovacevska I., **Dimova C.,** Mirceva E., ANTIMICROBIAL ACTIVITY OF 2,5% SODIUM HYDROCHLORITE AS ENDODONTIC IRRIGANTS. International Congres of Apolonia "Dentistry Today" Struga 2008: 187. Натриум хипохлоридот е најчесто препорачуван ириганс во современите ендодонтски техники. Резултатите укажуваат дека со употребата на овој раствор се намалува појавата на анаеробните бактерии. Трудот има стручно-апликативна важност.
88. **Dimova C.,** Andonovska B., Kovacevska I., Popovska L., Georgiev Z. CONTEMPORARY CONCEPT OF ORAL SURGICAL TREATMENT OF PROSTETHIC HEART VALVES PATIENTS. International Congres of Apolonia "Dentistry Today" Struga 2008: 189. Индивидуите со вградени вештачки срцеви валвули (ВСВ) претставуваат пациенти со висок ризик и потенцијалниот медицински ризик кај нив содржи три дела: срцева функција и безбеден дентален и оралнохируршки третман, ризик за потенцијален развој и превенција на инфективен ендокардитис, потенцијални поместувања на хемостазата. Селективниот пристап и интердисциплинарната соработка со кардиолозите е основа за безбеден и квалитетен оралнохируршки третман кај лица со вградени срцеви валвули. Трудот има стручно-научен и аликативна вредност.
89. Georgiev Z., Micevska C., **Dimova C.**, Kovacevska I., Zabokova-Bilbilovska E., Georgiev K. INTERCEPTIVE PROCEDURES AND DILEMMA. International Congres of Apolonia "Dentistry Today" Struga 2008: 193. Интерцептивните постапки се препорачуваат од многу автори. Авторите укажуваат на важноста на овие постапки и предлагат интерцептивни мерки и постапки во решавањето на проблемите при третманот на пациентите во детска возраст. Трудот има стручен и практичен придонес.
90. Kovacevska I., Georgiev Z., **Dimova C.,** THE INFLUENCE OF DENTAL ADHEZIVES ON THE APICAL MICROLEAKAGE. International Congres of Apolonia "Dentistry Today" Struga 2008: 196. Тродимензионалната херметички интраканална оптурација на каналите е еден услов за успешна ендодонтска терапија. Поновите генерации на дентални ахезиви ја надминуваат ограничувачката интраканална оптурација и полимеризација. Трудот има стручно-апликативна вредност.
91. Andonovska B., **Dimova C.,** Evrosimovski T. TISSUE LEVELS OF MATRIX METALLOPROTEINASES IN CHRONIC PERIAPICAL LESIONS. International Congres of Apolonia "Dentistry Today" Struga 2008: 197. Матриксметалопротеиназите како протеолитички ензими се способни за деградација на сите компоненти на екстрацелуларниот матрикс. Утврдена е различна концентрација на ММП при хроничните периапикални воспаленија, којашто зависи од тоа дали забот е претходно ендодонтски третиран. Трудот има стручно-научна и апликативна важност.
92. Јовановски С., **Димова Ц.,** Шабанов Е., КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ДЕБЕЛИНАТА НА ЦЕМЕНТНИОТ СЛОЈ КАЈ ЛЕАНИ НАДГРАДБИ ИЗРАБОТЕНИ ПО ДИРЕКТЕН МЕТОД. Макед. стом. прегл. 2008;32 (1-2) 57-63.Цел на овој труд е да се испита степенот на прецизност на леаните надградби, врз база на микроскопски мерења на цементните слоеви. Успешното поврзување помеѓу дентинот од коренот и металното колче на надградбата е директно поврзано со постигнувањето минимална дебелина на цементниот слој, коешто може да се постигне само со директна техника на изработка на леани надградби. Трудот има стручно-апликативна вредност.
93. Ковачевска И., Георгиев З., **Димова Ц.,** Поповска Л., Апостолска С., УПОТРЕБА НА ДЕНТАЛНИТЕ АДХЕЗИВИ ВО КАНАЛНАТА ОПТУРАЦИЈА - ПРОЦЕНКА НА АПИКАНАТА МИКРОПРОПУСТЛИВОСТ. Аполонија. 2008; 20: 45-54. Авторите ја потенцираат практичната употреба на денталните адхезиви во секојдневната стоматолошка пракса, правејќи студија на екстархирани заби и споредувајќи ги неколку техники на канална оптурација, при што е утврдена различна апикална микропропустливост помеѓу испитуваните групи. Трудот има стручен и научен придонес.
94. Георгиев З., Мишевска Ц., **Димова Ц.,** Ковацевска И., Стошиќ В., Георгиев К. ИНТЕРЦЕПТИВНИ ПОСТАПКИ И ДИЛЕМИ. Аполонија 2008; 20: 101-108. Авторите укажуваат и ги препорачуваат интерцептивните мерки и постапки во решавањето на проблемите при третманот на пациентите во детска возраст. Трудот има стручно-апликативна важност.

95. Поповска Л., Стојановска В., **Димова Ц.,** Ковачевска И., Сотировска-Ивковска А., АНТИМИКРОБНА АКТИВНОСТ НА 2,5% НАТРИУМ ХИПОХЛОРИТ КАКО ЕНДОДОНТСКИ ИРИГАНС. Аполонија 2009; 21: 9-20. Во современите ендодонтска терапија сè почесто се препорачува натриум хипохлоридот како средство за испирање на коренските канали во текот на лекувањето на забите. Авторите утврдуваат дека со употребата на овој раствор се намалува појавата на анаеробните бактерии. Трудот има стручен и практичен придонес.
96. Андоновска Б., **Димова Ц.,** Панов С., КОНЦЕНТРАЦИЈА НА МАТРИКС-МЕТАЛОПРОТЕИНАЗИТЕ КАЈ ХРОНИЧНИ ПЕРИАПИКАЛНИ ПРОЦЕСИ. Аполониа 2009; 21: 33-44. Едни од протеолитичките ензими одговорни за деградација на сите компоненти на екстрацелуларниот матрикс се матриксметалопротеиназите. Авторите укажуваат дека постои различна концентрација на ММП при хроничните периапикални воспаленија, којашто е зависна од тоа дали забот е претходно ендодонтски третиран. Трудот има стручно-апликативна и научна вредност.
97. **Димова Ц.,** Андоновска Б., Поповска Л., Ковацевска И., Георгиевски, Јанев Е. СОВРЕМЕН СТОМАТОЛОШКИ И ОРАЛНОХИРУРШКИ КОНЦЕПТ ВО ТРЕТМАНОТ НА ПАЦИЕНТИ СО ВЕШТАЧКИ СРЦЕВИ ВАЛВУЛИ. Аполонија 2009; 21: 57-70.Пациентите со вградени вештачки срцеви валвули (ВСВ) претставуваат високоризични пациенти. Во текот на оралнохируршкиот третман е битно најпрво да се обезбеди стабилна срцева функција, потоа да се воспостави безбеден дентален и оралнохируршки третман, и тоа од аспект за постоечкиот ризик за потенцијален развој и превенција на инфективен ендокардитис, потенцијални поместувања на хемостазата кај пациентите со орални антикоагуланси. Селективниот пристап и интердисциплинарната соработка со кардиолозите е основа за безбеден и квалитетен оралнохируршки третман кај пациентите со вградени срцеви валвули. Трудот има стручен, научен и практичен придонес.
98. **Димова Ц.,** РЕТРОГРАДНА ОПТУРАЦИЈА ПРИ АПИКОТОМИЈА. 15-ти Конгрес на студенти по стоматологија (со интернационално учество). Охрид, 2008 г. Целта на ставање на ретроградното полнење при апикотомија е да воспостави ефективна бариера помеѓу коренскиот канал и периапикалното ткиво и тоа кога не е можно да се постигне квалитетно конвенционалното ортоградно полнење или кога е помалку од интактно. Независно од изборот на избраниот материјал два фактора се под директна контрола на операторот: длабочината на ретроградното полнење и аголот на ресекцијата. Трудот има стручно-апликативна вредност.
99. Izairi A., Janev E., **Dimova C.,** Rustemi A., CLINICAL EXPERIENCES AND ORALSURGERY-ORTHODONTIC TREATMENT OF IMPACTED TEETH IN UPPER JAW. 14th Conference of dentistry. Tirana. 2009: 21. Во денталната пракса импакцијата на перманентните максиларни инцизиви не е фреквентна појава, но нивниот третман е предизвик поради естетиката која треба да се постигне. Во клиничката пракса третманот на импактираните трајни заби предизвикан од прекубројните заби фреквентно се пролонгира. Можно е да се предвиди спонтана ерупција на импактираните максиларни инцизиви и времето потребно за тоа, по завршената екстракција на прекубројните. Не постои сè уште јасен став и одговор на ова прашање поради многу фактори, како што се: иницијална локација, аксијална инклинација на импактираните заби, недостаток на простор за манипулација, во денталниот лак и сл. Трудот има стручно-апликативен придонес.
100. **Dimova C.,** Kovacevska I., Popovska l., RETROGRADE ROOT CANAL FILLING - METHODS AND TECHNIQUES. Kosovar Days of Dentistry. Prishtina 2008:65. Најмногу од испитувањата што се однесуваат на ретроградното полнење се фокусирани или на биокомпатибилноста на материјалот за ретроградно полнење или на проценка на апикалната микропропустливост. Во повеќето студии за апикална микропропустливост деталите за коренската ресекција и препарација на квалитетот не се опишани прецизно, така што помеѓу методите може да се извршат само ограничени компарации.Трудот има стручен и практичен придонес.

101.Kovacevska I., Odzaklievska S., **Dimova C.,** Georgiev Z., ROOT FILLING RETREATMENT- METHODS AND TECHNIQUES. Kosovar Days of Dentistry. Prishtina 2008:73. Авторите ги споредуваат мануелниот, механичкиот и ултразвучниот третаман при обработката на коренските канали. Ултразвучната техника ја препорачуваат при потребата од ретратман на коренските полнење. Трудот има стручно-апликативна вредност.

102.Andonovska B., **Dimova C.**, Panov S., MATRIX METALLOPROTEINASES (MMP-1, -8, -13) IN CHRONIC PERIAPICAL LESIONS. Vojnosanit Pregl 2008; 65 (12): 861-936. Детерминирана е корелација на протеолитичките ензими одговорни за деградација на скоро сите компоненти на екстрацелуларниот матрикс - матриксметалопротеиназите ММП-1,-8,13 во сооднос со величината на хроничната периапикална лезија преку софтвер за рендгенолошка анализа. Авторите укажуваат на различна концентрација на ММП при хроничните периапикални воспаленија и истите претставуваат современи маркери за нивното деструктивно влијание при појавата на хроничните периапикални воспаленија. Трудот има стручно-апликативна и научна вредност.

103.**Dimova C.,** Andonovska B., Neceva V., Kovacevska I., Georgiev Z. CORRELATION OF BLOOD FIBRIOLYTIC ACTIVITY AND CLINICAL OUTCAME AFTER ORAL SURGERY INTERVENTIONS. Balk J Stom, 2009; 13: 111-116.Основната цел е да се испита дали оралнохируршките интервенции како психофизичка и оперативна траума влијаат врз одговорот на фибринолитичкиот систем на крвта и дали промените во нивото на активаторите и инхибиторите на фибринолитичкиот систем ќе се манифестираат со препознатлива клиничка слика. Забната екстракција како стерсоген фактор има влијание врз фибринолизата преку ослободување на t-PA и PAI-1 Ag, коешто резултира со можна појава на едем во постекстракцискиот период. Параметрите на фибринолитичкиот систем на t-PA и PAI-1 Ag, претставуваат најсензитивни маркери на реакција кон оралнохируршкиот стрес.
Трудот има научна и стручно-апликативна вредност.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По разгледувањето на поднесената документација и изнесените податоци во овој извештај, како и врз основа на личното познавање на кандидатката, Комисијата смета дека кандидатката доц. д-р Цена Димова поседува солидни стручни, педагошки и наставно-научни квалитети, исполнувајќи ги притоа условите за избор на наставник во сите звања, вонреден професор за наставно-научното подрачје стоматологија на Факултетот за медицински науки.

Врз основа на изнесеното, Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, Општа стоматологија, при Универзитетот „Гоце Делчев" **да ја избере доц. д-р Цена Димова во вонреден професор за наставно-научното подрачје *стоматологија.***

Рецензентска комисија

Проф. д-р Јордан Јанев - претседател, с.р.
Проф. д-р Бранко Василевски - член, с.р.
Проф. д-р Славјанка Оџаклиевска - член, с.р.

ПРИЛОГ

Табела за вреднување на активностите на насл. доц д-р Цена Димова во периодот од 2005 до 2009 година, според критериумите за избор на наставници и соработници на Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип

Вид на активност	**Број**	**Поени**	**Вкупно**
Наставно-образовна дејност (НО)			
Предавања* [10 + (4 x 2) + (15 x 4)] x 1,5	78	1,5	117
Вежби* (135 x 4 x 0,2) + (10 x 4 x 0,2)	580	0,2	116
Вкупно			233
Научноистражувачка активност (НИ)			
Труд со оригинални научни резултати објавени во зборник на трудови на научен собир (во странство)	24	2	48
Труд со оригинални научни резултати објавени во зборник на трудови на научен собир (во земјава)	8	1	8
Учесник на научен проект (во странство - 2006)	1	2	2
Студиски престој (во странство - 2005)	1	8	8
Вкупно			32
Стручно-апликативна дејност			
Труд во стручно списание	14	2	28
Вкупно			28
ВКУПНО			**293**

Предавања*
Орална хирургија (една година - 2008/09 – **10** часа)
Дентална имплантологија (две години – 2007/08 – **4 часа**, 2008/09 – **4 часа**)
Ургентни состојби во стоматологијата **2005/06 - 2008/09** (4 години)
(Висока школа за забни техничари 15 часа еден семестар = 15 ч. годишно)
Вежби*
2005/06 - 2008/09
Орална хирургија
(1 група - 45 часа x /три семестри/ = вк. 135 часа годишно)
Ургентни состојби во стоматологијата
(Висока школа за забни техничари 5 часа x 2 групи /еден семестар/ = 10 часа годишно)